

Frågan för Dagen:

1948 ÅRS FÖRSVARSPROPOSITION.

I den nu framlagda försvarspropositionen av april 1948 framhåller chefen för försvarsdepartementet i huvudsak följande:

Flygvapnets stärkande är i belysning av krigserfarenheterna och världsläget ett ofrånkomligt, för Sverige vitalt behov. Departementschefens förslag utmynnar härvidlag däri, att den av chefen för flygvapnet förordade förstärkningen av de tio dagjaktflottiljer med 50 % är så angelägen för försvaret i dess helhet, att förslaget i princip bör läggas till grund för en successiv förstärkning av dagjaktflyget. I samband härmed bör innevarande års riksdag besluta förstärkning av tre dagjaktflottiljer. Vidare förutsätter han att en på ytterligare utredning grundad plan för fortsatt utbyggnad av dagjaktflyget förelägges nästa års riksdag.

Vad därefter beträffar nattjaktflyget föreslår departementschefen att F 1 ombildas till nattjaktflottilj så snart härför lämpliga flygplan kan levereras. Den av chefen för flygvapnet föreslagna åtgärden att utöver omvandlingen av F 1 uppsätta en helt ny nattjaktflottilj med början under budgetåret 1951/52, vilket skulle kräva beslut av årets riksdag, anser han sig dock inte kunna taga ställning till nu.

Med hänsyn till att ackflygets betydelsefulla uppgifter framför allt vid invasionsförsvar - anser sig departementschefen inte kunna föreslå en ytterligare reducering av detta flygslag utan förordar att F 6 bibehålles. Starka skäl tala för att även F 6 bör vara tvåmotorig flottilj

men slutgiltigt ståndpunktstagande till denna fråga anses kunna anstå till dess frågan om förnyelse av flygmaterielen blir aktuell.

Beträffande s p a n i n g s f l y g e t föreslår departementschefen att F 3 i stället för F 11 skall ombildas till dagjaktflottilj samt att F 2 skall indragas. Två av F 2 tre fredsdivisioner bör dock bibehållas och landbaseras, den ena vid F 11 och den andra vid F 21.

Under nu kommande budgetår bör dessutom l u f t b e v a k n i n g e n överföras till flygvapnet och i samband därmed omorganiseras och förstärkas.

A r m é n s o r g a n i s a t i o n , m o b i l i s e r i n g o c h u p p t r ä d a n d e måste utan tvivel påverkas av krigsteknikens utveckling, främst flyganfallens ökade verkan och de stora luftlandsättningsmöjligheterna. För att öka kuppberedskapen och snabbare kunna möta luftlandsättningar i större skala bör fältförbanden (= krigsförbanden) om möjligt rekryteras från den trakt där de skall mobiliseras och mobiliseringen decentraliseras på utspridda fältdepåer. Det bör övervägas, om man kan skapa en organisation, som medger att de värnpliktiga - vilket truppslag de än tillhör - kan ingå i ett förband, vilket utrustas nära de värnpliktigas bostadsort. Detta förband borde då ha sådan sammansättning, att det i händelse av överraskande anfall (i första hand luftlandsättning) omedelbart och självständigt kan upptaga strid direkt från organisationsplatsen. Det allsidigt sammansatta brigadförbandet med det nuvarande infanteri- eller pansarregementet som stomme kan härvid tänkas utgöra en lämplig enhet.

Det är vidare av stor betydelse att dylika förband kan förses med sådan transportutrustning att beroendet av sårbara järnvägar och större landsvägar i möjligaste mån minskas.

Frågan om den lämpligaste avvägningen mellan fältförband och lokala förband bör ingående undersökas.

Intill dess här ovan antydda frågor blivit klarlagda, avses inga större förändringar ske i arméns fredsorganisation.

M a r i n e n bör i likhet med vad försvarskommittén föreslagit erhålla medel för e r s ä t t n i n g s b y g g n a d av två jagare, en division ubåtar samt torpedbåtar. Kustartilleriet bör tills vidare kvarstå under marinen och Hemsö kustartilleriförsvaret likaså tills vidare bibehållas.

I motiveringen till de anförda förslagen heter det bl a:

Det militärpolitiska läget har försämrats sedan försvarskommitténs betänkande framlades. Den tilltagande osäkerheten bör emellertid inte uppfattas som om en allmän konflikt vore förestående. Försämringen i det internationella läget gör det dock nödvändigt att i tid sörja för en sådan förstärkning av försvaret, att vårt land med tillförsikt kan möta de påfrestningar en allmän konflikt skulle medföra.

Enligt regeringens uppfattning önskar en överväldigande majoritet av det svenska folket inte ansluta sig till något stormaktsblock. Därmed är det uteslutet att avsiktligt lämna "luckor" i stridskrafterna, vilka i händelse av krig skulle kompletteras av bundsförvanter. Ett dylikt försvarssystem är nämligen oförenligt med en nationell självständighetspolitik. Det skulle leda till ett starkt beroende av andra länder och kräva ett ställningstagande på tidigt stadium i form av en allians i mer eller mindre förtäckt form.

Mindre länder, vilka inte ha ett alldeles särskilt utsatt strategiskt läge och vilka är beslutna att föra en av ett respektingivande militärt försvaret understödd självständighetspolitik, torde ha utsikter att hålla sig utanför kriget. Förutsättningarna härför är emellertid att denna politik uppbäres av en stark och beslutsam folkmening och att de militära försvarsmedlen är allsidigt utbyggda och av tillbörlig styrka. Krigsmakten i dess helhet bör sålunda vara så utbyggd, att den förmår ge största möjliga eftertryck åt vårt folks vilja att bevara landets handlingsfrihet och avvisa varje kränkning av dess integritet.

Erfarenheterna från andra världskriget visar i första hand på luftkrigföringens betydelse. Denna form av krigföring har - genom att rikta sig icke blott mot fasta försvarsanstalter och rörliga stridskrafter utan även mot civilbefolkning, försörjning och kommunikationer - givit kriget dess totala karaktär. Härigenom ha också kraven på luftförsvaret och civilförsvaret särskilt framträtt.

Krigsteknikens utveckling är i åtskilliga hänseenden alltjämt oviss. Vissa av andra världskrigets nya stridsmedel torde dock ännu knappast ha kommit långt över försöksstadiet. Förutsättningar saknas sålunda alltjämt för att ersätta vårt försvar med stridskrafter av helt ny struktur och sammansättning.

Det är dock nödvändigt att redan nu draga vissa konsekvenser av utvecklingen på luftkrigföringens område. Sålunda måste i vårt försvar ingå ett slagkraftigt och efter försvarsorganisationen i övrigt väl avpassat flygvapen. Det är därför för närvarande omöjligt att biträda försvarskommitténs förslag att reducera flygstridskrafterna, utan i stället nödvändigt att vidtaga en förstärkning av dem.

Icao-rekommendationer för radionavigering.

International Civil Aviation Organisation (ICAO) har utfärdat följande rekommendationer rörande hjälpmedel vid radionavigering. Man skiljer på hjälpmedel för navigering på sträcka och hjälpmedel för inflygning och landning.

Navigeringen på sträcka uppdelas i lång- och kortdistansnavigering. Dessa uttryck hänföres icke till navigeringsflygningens längd utan till avståndet mellan navigeringshjälpmedlen på marken. Skillnaden mellan lång- och kortdistansnavigering är 200 miles (322 km).

För långdistansnavigering torde, till dess bättre system utvecklats, främst Loran och Consol komma att användas.

Rekommenderade kortdistansnavigeringssystem är riktade UK-fyrar (visuell- och hörselindikering) samt riktade och oriktade långvågsradiofyrar. Dessa skall så småningom ersättas av allriktade UK-fyrar. (Vid oriktade radiofyrar erfordras i fpl pejlutrustning, vid riktade endast kommunikationsmottagare och vid allriktade UK-fyrar en liten tillsatsutrustning, fasmätningssystem, till den vanliga UK-mottagaren).

Vid kortdistansnavigering tillkommer dessutom lägesmarkeringsfyrar, som arbetar på 75 Mp/s. Dessa skall senare ersättas av avståndsmätningssystem.

Som standardutrustning för slutgiltig inflygning och landning rekommenderas SCS-51 eller motsvarande system (Instrument Landing System, ILS). Detta består av en inflygningsfyr, som ger QFU-linjen, en glidbanefyr och tre lägesmarkeringsfyrar. Dessutom bör större flygplatser i möjligaste mån utrustas med GCA.

Försöksplanet XS-1 överskrider ljudhastigheten. (NY Herald Tribune)

Vid årsskiftet gjorde en amerikansk officer Captain Yeager ett försök att med Bells försöksflygplan XS-1 nå ljudhastigheter och lyckades. Ovan nämnda tidning anser, att händelsen är en epokgörande vändpunkt, likvärdig med Orville Wrights första lyckade flygning år 1903.

XS-1 släpptes från en B-29 och togs förmodligen ombord där efter flygningens slut. Den tid kommer - skriver tidningen - då pilotstyrda flygplan medförande atombomber skall flyga över Atlanten på 2-3 timmar och på grund av sin stora fart måhända skall bli omöjliga att förstöra från marken.